

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра психологічного консультування та психотерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор В.В. Александров

“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напряму підготовки прикладна фізика

(шифр і назва напряму підготовки)

для спеціальності 6.040204 - прикладна фізика

(шифр і назва спеціальності (тей))

спеціалізації - _____

(назва спеціалізації)

факультету радіофізичного

(назва факультету)

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

Психологія. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 6.040204 прикладна фізика, спеціальністю – 040204 прикладна фізика „_____” _____, 2012 р.

Розробники: доцент каф. психологічного консультування і психотерапії канд. психол. н.- Кочарян І.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психологічного консультування і психотерапії.

Протокол № 15 від “12” червня 2012 р.

Завідувач кафедрою психологічного консультування і психотерапії,

д.психол.н., проф. _____ (Кочарян О.С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“12”червня 2012 р

Схвалено методичною комісією факультету психології

Протокол № 5 від “14” червня 2012 р.

“14” червня 2012 р. Голова _____ (Маєвська Н.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань Фізико-математичні науки	Нормативна	
	Напрямок підготовки прикладна фізика (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.040204- прикладна фізика</u>	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u>		3-й	
(назва)		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 54		5-й	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента- 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	17 год.	
		<i>Семінарські</i>	
		17 год.	
		<i>Самостійна робота</i>	
		20 год.	
		<i>ІНДЗ:</i> немає	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 3/2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- засвоєння теоретичних засад сучасної психологічної науки;
- формування стійких інтересів до психологічних знань та їх вживанню на практиці.

Завдання:

1. ознайомити студентів з основними етапами розвитку психології та її провідними напрямками;
2. системно представити студентам сутнісні характеристики психічних процесів, психічних станів та властивостей особистості;
3. навчити застосовувати одержані протягом занять знання у своїй професійно-трудовій діяльності.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- історію становлення психології як науки;
- основні напрямки сучасної психології;
- особливості психічних процесів, станів та властивостей людини;
- можливості, що надає психологічна наука у різноманітних галузях.

вміти:

1. оперувати основними категоріями психологічних знань;
2. застосовувати одержані знання на практиці та у повсякденному житті.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна характеристика психології як науки.

Тема 1. Предмет та завдання психології.

Тема 2. Методи психології.

Тема 3. Галузі сучасного психологічного знання.

Тема 4. Етапи становлення психології як науки.

Модуль 2. Особистість, її індивідуально-типологічні особливості. Діяльність та спілкування.

Тема 1. Особистість. Структура й розвиток особистості.

Тема 2. Темперамент, характер та здібності.

Тема 3. Пізнавальні процеси.

Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості.

Тема 5. Діяльність, види діяльності.

Тема 6. Спілкування, його функції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Загальна характеристика психології як науки.												
Тема 1. Предмет та завдання психології.	4	1	2			1						
Тема 2. Методи психології.	3	1	1			1						
Тема 3. Галузі сучасного психологічного знання.	4	1	-			3						
Тема 4. Етапи становлення психології як науки.	6	2	2			2						
Разом за модулем 1	17	5	5			7						
Модуль 2. Особистість, її індивідуально-типологічні особливості. Діяльність та спілкування.												
Тема1. Особистість. Структура й розвиток особистості.	6	2	2			2						
Тема 2. Темперамент, характер та здібності.	6	2	2			2						
Тема 3. Пізнавальні процеси.	6	2	2			3						
Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості.	6	2	2			2						
Тема 5. Діяльність, види діяльності.	6	2	2			2						
Тема 6. Спілкування, його функції.	6	2	2			2						
Разом за модулем 2	37	12	12			13						
Усього годин	54	17	17			20						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, завдання та методи сучасної психології.	3
2	Етапи становлення психології як науки.	2
3	Пізнавальні процеси.	2
4	Особистість. Структура й розвиток особистості.	2

5	Індивідуально-типологічні особливості особистості (Темперамент, характер та здібності)	2
6	Емоційно-вольова сфера особистості.	2
7	Діяльність, види діяльності.	2
8	Спілкування, його функції.	2
	Разом	17

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет та завдання психології. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару.	- 1
2	Методи психології. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару.	- 1
3	Галузі сучасного психологічного знання. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару. Написання самостійної роботи (есе за темою “Роль та значення психологічного знання у сучасному житті”).	1 1 1
4	Етапи становлення психології як науки. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару.	1 1
5	Особистість. Структура й розвиток особистості. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару.	1 1
6	Темперамент, характер та здібності. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару.	1 1
7	Пізнавальні процеси. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару. Написання самостійної роботи (есе за темою “Уява та творчість”).	1 1 1
8	Емоційно-вольова сфера особистості. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару.	1 1
9	Діяльність, види діяльності. Підготовка до лекції. Підготовка до семінару.	1 1
10	Спілкування, його функції. Підготовка до лекції.	1

	Підготовка до семінару.	1
	Разом	20

7. Методи навчання

Даною робочою програмою передбачено такі методи навчання, як:

1. лекції;
2. семінарські заняття
3. самостійна робота;
4. консультації.

Лекції з психології орієнтовані на викладення теоретичного матеріалу, проводяться для усіх груп даного факультету. Кожна лекція уявляє собою елемент курсу лекцій, що охоплює теоретичний матеріал з курсу “Психології”. В залежності від тематики, лекція може включати до себе деякі невеликі завдання (тести, методики тощо). Усі лекції відповідають навчальній програмі.

Семінарські заняття з психології - це організована викладачем дискусія з попередньо означених тем. Проводяться семінарські заняття з кожною групою. Перелік тем семінарських занять визначається навчальною програмою даної дисципліни.

Студентам заздалегідь повідомляються теми семінарських занять за для того, щоб вони мали можливість в більш повному обсязі вивчити їх, добре підготувати доповіді та приймати участь у дискусії.

Підготовка доповідей студентами спрямована на **самостійну роботу** студентів з науковою літературою та її аналізом.

Теми для доповідей:

1. Сучасна психологія та її місце в системі наук.
2. Фундаментальні та прикладні галузі психології.
3. Принципи та методи дослідження сучасної психології.
4. Структуралізм.
5. Функціоналізм.
6. Біхевіоризм.
7. Психоаналіз.
8. Неофрейдизм.
9. Когнітивна психологія.
10. Гуманістична психологія.
11. Роль та значення пізнавальних процесів у житті людини.
12. Сприйняття простору і руху.
13. Сприйняття часу та особистість.
14. Розвиток уваги.
15. Увага та установка.
16. Індивідуальні особливості людської пам'яті.

17. Порушення пам'яті.
18. Психологічні теорії пам'яті.
19. Мрія та фантазія як особливий вид уяви.
20. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності.
21. Проблеми вимірювання мислення. Тести та коефіцієнт інтелекту.
22. Мова як суспільно-історичне явище.
23. Взаємозв'язок мислення та мови.
24. Емоції та людські взаємовідносини.
25. Теорії емоцій.
26. Емоції і сучасна художня творчість.
27. Любов як почуття.
28. Зв'язок емоцій з потребами людини.
29. Становлення волевої регуляції поведінки.
30. Основні напрями розвитку волі людини.
31. Гендерні відмінності у здібностях.
32. Умови розвитку здібностей.
33. Властивості нервової системи та здібності.
34. Місце характеру в загальній структурі особистості.
35. Вікові особливості становлення рис характеру у людини.
36. Взаємозв'язок характеру і темпераменту.
37. Особистість та темперамент.
38. Прояв психологічних властивостей темпераменту у пізнавальних процесах людини.
39. Темперамент та стиль діяльності.
40. Порівняльна характеристика теорій особистості.
41. проблема особистісного сенсу в психології.
42. Джерела, фактори, умови та розвитку особистості.
43. Проблема несвідомого у психології.
44. Розвиток діяльності людини.
45. Аналіз звичок людини.
46. Труд митця, вченого, винахідника.
47. Механізми соціальної перцепції.
48. Оптимізація процесу спілкування.
49. Подолання комунікативних бар'єрів у спілкуванні.
50. Конфлікти у житті людини.
51. Соціально-психологічні явища в малих групах.
52. Міжособистісні відносини в малих групах.
53. Соціально-психологічні фактори ефективності групової діяльності.
54. Феноменологія лідерства.
55. Мотиви як прояв потреб особистості.
56. Психологічна характеристика особистості.
57. Несвідомі мотиви поведінки людини.

План курсу включає до себе й самостійну роботу студентів. Самостійна робота студентів з курсу "Психологія" передбачає написання 2 есе:

- 1 есе за темою “Роль та значення психологічного знання у сучасній журналістиці”.
- 2 есе за темою “Уява та творчість”.

Консультація - це форма навчального заняття, при якій студент отримує від викладача деякі пояснення щодо матеріалу курсу.

8. Методи контролю

У якості поточного контролю передбачено оцінювання доповідей студентів на семінарських заняттях по матеріалу лекцій, та оцінювання самостійних робіт.

Доповіді на семінарських заняттях оцінюються у 5 балів (максимально) згідно із наведеними нижче критеріями оцінювання.

Критерії оцінювання доповіді на семінарських заняттях

Бали	Критерії оцінювання
5-4	Повне розкриття відповіді
3-2	Часткове розкриття відповіді (без суттєвих помилок)
1-0	Відсутність або повністю невірна відповідь.

Самостійні роботи (есе) оцінюються у 5 балів (максимально) згідно із наведеними нижче критеріями оцінювання.

Критерії оцінювання самостійних робіт

Бали та показник, який оцінюється	Критерії оцінювання
Своєчасність 0-2	есе складено у встановлений викладачем термін. У разі складання роботи після встановленого терміну бали за своєчасність не виставляються.
Зміст роботи 0-5	- самостійність, оригінальність; - відповідність формальним критеріям (структура, володіння сучасним науковим матеріалом. послідовність та логічність, обґрунтованість аргументації та висновків, грамотність, якість оформлення тощо);

Поточним семестровим контролем передбачено проведення 2 модульних робіт, кожна з яких оцінюється в 20 балів.

Перша модульна робота складається з 2 питань з тем 1 модуля.

Орієнтовні питання до 1 модульної роботи.

- Предмет, задачі та методи психології.
- Галузі сучасної психології.
- Розвиток психологічного знання в рамках філософії.
- Структуралізм.
- Функціоналізм.
- Біхевіоризм.
- Психоаналіз.
- Неофрейдизм.
- Когнітивна психологія.
- Гуманістична психологія.

Друга модульна робота складається з 2 питань з тем 2 модуля.

Орієнтовні питання до 2 модульної роботи.

1. Загальна характеристика пізнавальних процесів, їх роль та місце у житті людини.
2. Відчуття, його види та властивості.
3. Сприйняття, його види та властивості.
4. Пам'ять, основні класифікації типів пам'яті.
5. Основні процеси пам'яті, їх характеристика.
6. Порушення пам'яті.
7. Уява, її види та основні функції.
8. Уява та творчість.
9. Мислення, його основні функції.
10. Види й форми мислення.
11. Мова, її значення у житті людини.
12. Взаємозв'язок мислення та мови.
13. Емоції та відчуття, їх види та функції.
14. Воля, її роль у житті людини.
15. Здібності, їх характеристика та рівні розвитку.
16. Природа людських здібностей.
17. Темперамент, співвідношення основних типів ВНД та темпераменту.
18. Теорії темпераменту.
19. Діяльність.
20. Спілкування, його структура та функції.

Критерії оцінювання модульних робіт

Бали за контрольне питання	Критерії оцінювання
9-10	У відповіді повністю розкрито зміст питання. Матеріал викладено логічно, аргументовано, мова є грамотною, науковий стиль

	викладення матеріалу, вільне володіння термінологічним апаратом дисципліни. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та додатковим матеріалом, що винесено для самостійної роботи.
8-7	Відповідь досить повно розкриває зміст питання або розкриває основні (найважливіші) аспекти у запитанні, студент володіє термінологічним апаратом дисципліни. У викладеному матеріалі студент має помилки із аргументацією відповіді, недостатня логічність та послідовність викладення матеріалу. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та середній рівень володіння додатковим матеріалом.
6-5	Відповідь на контрольне питання є неповною, розкриває тільки деякі аспекти навчального матеріалу. Студент припускається помилок у використанні термінології навчальної дисципліни. Рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та додатковим матеріалом є середнім.
4-3	У відповіді допущено суттєві помилки, які свідчать про незнання лекційного матеріалу або обов'язкової літератури; студент слабо володіє термінологією дисципліни.
2-0	Відповідь практично відсутня, студент демонструє незнання лекційного матеріалу або обов'язкової літератури; не володіє термінологією.

У якості контрольного семестрового заходу передбачено складання **заліку**. Залікова робота - це письмова робота, що складається із 2 завдань, кожне з яких оцінюється в 20 балів.

Перше завдання містить питання однієї з тем 1 модулю, а 2- питання з тем 2 модуля.

Критерії оцінювання залікової роботи

Бали за контрольне питання	Критерії оцінювання
18-20	У відповіді повністю розкрито зміст питання. Матеріал викладено логічно, аргументовано, мова є грамотною, науковий стиль викладення матеріалу, вільне володіння термінологічним апаратом дисципліни. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та додатковим матеріалом, що винесено для самостійної роботи.
14-17	Відповідь досить повно розкриває зміст питання або розкриває основні (найважливіші) аспекти у запитанні, студент володіє термінологічним апаратом дисципліни. У викладеному матеріалі студент має помилки із аргументацією відповіді, недостатня логічність та послідовність викладення матеріалу. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та середній рівень володіння додатковим матеріалом.

10-13	Відповідь на контрольне питання є неповною, розкриває тільки деякі аспекти навчального матеріалу. Студент припускається помилок у використанні термінології навчальної дисципліни. Рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та додатковим матеріалом є середнім.
5-9	У відповіді допущено суттєві помилки, які свідчать про незнання лекційного матеріалу або обов'язкової літератури; студент слабо володіє термінологією дисципліни.
0-4	Відповідь практично відсутня, студент демонструє незнання лекційного матеріалу або обов'язкової літератури; не володіє термінологією.

Мінімальною кількістю балів, яку повинен набрати студент для зарахування модуля №1, є 10 балів. Для зарахування модуля №2 мінімальною кількістю балів також є 10 балів. Студент є допущеним до підсумкового семестрового контролю за умови написання 1 самостійної роботи та виступу з 1 доповіддю.

Орієнтовні питання до підсумкового заліку.

1. Предмет, задачі та методи психології.
2. Галузі сучасної психології.
3. Розвиток психологічного знання в рамках філософії.
4. Структуралізм.
5. Функціоналізм.
6. Біхевіоризм.
7. Психоаналіз.
8. Неофрейдизм.
9. Когнітивна психологія.
10. Гуманістична психологія.
11. Загальна характеристика пізнавальних процесів, їх роль та місце у житті людини.
12. Відчуття, його види та властивості.
13. Сприйняття, його види та властивості.
14. Пам'ять, основні класифікації типів пам'яті.
15. Основні процеси пам'яті, їх характеристика.
16. Порушення пам'яті.
17. Уява, її види та основні функції.
18. Уява та творчість.
19. Мислення, його основні функції.
20. Види й форми мислення.
21. Мова, її значення у житті людини.
22. Взаємозв'язок мислення та мови.
23. Емоції та відчуття, їх види та функції.

24. Воля, її роль у житті людини.
25. Здібності, їх характеристика та рівні розвитку.
26. Природа людських здібностей.
27. Темперамент, співвідношення основних типів ВНД та темпераменту.
28. Теорії темпераменту.
29. Діяльність.
30. Спілкування, його структура.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

№	Зміст модулю (форма роботи)	Максимальна кількість балів
1.	Підсумкова за 1 модуль	20 балів
2.	Підсумкова за 2 модуль	20 балів
3.	Доповідь	2 × 5 балів = 10 балів
4.	Самостійна робота.	2 × 5 балів = 10 балів
Підсумкова письмова робота		40
Σ		100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
1-49	FX	незадовільно	не зараховано

10. Методичне забезпечення

НМК з дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навчальний посібник.- 3-тє вид., випр.- К.: Вища школа, - 2004.- 487 с.
2. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навчальний посібник.- К.: МАУП, 2000.- 256 с.
3. Корольчук М.С., Криворучко П.П. Історія психології: Навчальний посібник для студентів ВНЗ.- К.: Ельга, Ніка-Центр, 2004.- 248 с.

4. Коваленко А.Б., Корнєв М.Н. Соціальна психологія: Підручник.- К., 2006.- 400 с.
5. Психологічна енциклопедія/ Автор-упорядник О.М. Степанов.- К.: Академвидав, 2006.- 424 с.
6. Годфруа Ж. Что такое психология: в 2-х т.- М.: Мир, 2004.
7. Шульц Д.П., Шульц С.Є. История современной психологии.- Спб.: Евразия, 2002.- 532 с.
8. Столяренко Л.Д. Основы психологии.- Р н/Д: Феникс, 2001.- 672 с.
9. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навчальний посібник.- К.: ВД “Професіонал”, 2004.- 304 с.

Допоміжна

1. Роменець В.А., Маноха І.П. Історія психології ХХ століття.-К.: Либідь, 1998.-992 с.
2. Пірен М.І. Конфліктологія: Підручник.- К.: МАУП, 2003.- 360 с
3. Парыгин Б.Д. Анатомия общения: Учебное пособие.- Спб.: Изд-во Михайлова В.А., 1999.- 301 с.
4. Герриг Р., Зимбардо Ф. Психология и жизнь.- Спб.: Питер, 2004.- 955 с.
5. Саугстад Пер. История психологии. От истоков до наших дней.- Самара: ИД»Бахрах- М», 2008.- 544 с.

12. Інформаційні ресурси

1. www.koob.ru
2. www.psylib.ru
3. www.psychiatry.ru